

College van Gedeputeerde Staten

Omgevingsvergunning

Aanvrager:	██████████
Project:	Bestrijding verwilderde duif
Activiteiten:	Maatwerkvoorschrift bestrijding verwilderde duif
Locatie:	Gehele provincie Groningen
Dossiernummer:	Z-156586
Documentnummer:	D-512682
Verzenddatum:	3 juni 2026
Procedure:	Regulier

Besluit

Aanvraag

Op 28 april 2026 hebben wij een verzoek ontvangen tot het stellen van maatwerkvoorschriften over het gebruik van een luchtdrukgeweer bij het bestrijden van verwilderde duif (*Columba livia forma domestica*). De aanvraag heeft betrekking op de gehele provincie Groningen.

Besluit

Op grond van artikel 11.31 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (hierna: Bal) besluiten wij:

- aan ██████████ de volgende maatwerkvoorschriften op te leggen ten behoeve van de bestrijding van verwilderde duif:
 - in afwijking van artikel 11.79, tweede lid van het Bal mag gebruik worden gemaakt van een luchtdrukgeweer met een kaliber van tenminste .22 inch of 5,5 mm en ten hoogste .25 inch of 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule;
 - in afwijking van artikel 11.76, eerste lid van het Bal mag het luchtdrukgeweer worden gebruikt op gronden, niet zijnde jachtvelden;
 - in afwijking van artikel 11.79, vijfde lid van het Bal mag een luchtdrukgeweer voorzien zijn van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter en een elektronische beeldversterker of een ander instrument om in de nacht te schieten;
 - in afwijking van artikel 11.79, zesde lid van het Bal mag gebruik gemaakt worden van afwijkende munitie, waarbij uitsluitend gebruik mag worden gemaakt van munitie

welke geschikt is voor een luchtdrukgeweer met een kaliber van tenminste .22 inch of 5,5 mm en ten hoogste .25 inch of 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule;

- e. in afwijking van artikel 11.83, eerste lid, onder a van het Bal mag gebruik gemaakt worden van een luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang;
 - f. in afwijking van artikel 11.83, eerste lid, onder b van het Bal mag gebruik gemaakt worden van een luchtdrukgeweer binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht, of op terreinen die onmiddellijk aan die bebouwingscontour grenzen.
2. dat de maatwerkvoorschriften worden verleend voor het gehele grondgebied van de provincie Groningen, met inbegrip van bebouwde kommen en aan de bebouwde kom grenzende terreinen, voor zover het gaat om locaties en terreinen waar in opdracht van de eigenaar of gebruiker van deze locaties of terreinen, bestrijding van verwilderde duif dient plaats te vinden.
 3. dat er enkel gebruik van de maatwerkvoorschriften gemaakt worden op gronden waarvan de grondgebruiker een schriftelijke toestemming heeft verleend aan de gebruiker van de maatwerkvoorschriften. Uit deze schriftelijke verklaring dient te blijken dat de maatwerkvoorschriftgebruiker toestemming heeft om de bestrijding uit te voeren.
 4. Dat de maatwerkvoorschriften niet gebruikt kunnen worden zonder opdracht voor het bestrijden van verwilderde duif van de gedeputeerde staten van de provincie Groningen;
 5. Dat de maatwerkvoorschriften gelden vanaf één dag na de datum van verzending van dit besluit tot en met 30 juni 2031.
 6. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:
 - a. overwegingen bij Besluit;
 - b. de aanvraag van 28 april 2026.

Kennisgeving

Dit besluit publiceren wij op de website [officielebekendmakingen.nl](https://www.officielebekendmakingen.nl).

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de datum van verzending van dit besluit.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u binnen 6 weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift indienen. Meer informatie over hoe u bezwaar kunt maken, staat op www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op [rechtspraak.nl/voorlopigevoorziening](https://www.rechtspraak.nl/voorlopigevoorziening).

Dossiernummer
Z-156586

Documentnummer
D-512682

Gedeputeerde Staten van Groningen,

 MSc
Teamleider Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Overwegingen

1. Verzoek maatwerkvoorschriften

1.1. Verzoek

Op 28 april 2026 is door ons een verzoek ontvangen tot het stellen van maatwerkvoorschriften over het gebruik van het luchtdrukgeweer ten behoeve van het uitvoeren van bestrijding van verwilderde duiven. Het verzoek heeft betrekking op de artikelen 11.76, 11.78 en 11.83 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal).

De aanvraag is ingediend door [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] te [REDACTED]

1.2. Motivering aanvraag

De aanvrager motiveert dat de maatwerkvoorschriften nodig zijn om, ten behoeve van zijn werkzaamheden als plaagdierbestrijder, de beschikking te hebben over het middel luchtdrukgeweer teneinde bij situaties waar bestrijding van verwilderde duif nodig blijkt.

Er wordt verder gemotiveerd dat de maatwerkvoorschriften noodzakelijk zijn omdat duiven risico's veroorzaken. Niet alleen aan de volksgezondheid en hygiëne door grote hoeveelheden uitwerpselen in en rondom stallen en opslagplaatsen van humane voeding en veevoeder. Daarnaast kunnen uitwerpselen corrosieve schade veroorzaken aan bijvoorbeeld gebouwen, machines en zonnepaneelinstallaties.

Daarnaast beschrijft de aanvrager dat een luchtdrukgeweer een passend en zelfs essentieel middel is vanwege het beperkte risico ten aanzien van schade door gebruik van het geweer aan daken, technische installaties en isolatie. De aanvrager beschrijft het als een gerichte methode die in combinatie met precisie optie een humane doding garandeert zonder bijvangst van beschermde vogelsoorten.

1.3. Verzochte maatwerkvoorschriften

Er wordt verzocht om met de maatwerkvoorschriften toestemming te verlenen om onderstaande mogelijk te maken:

- om een luchtdrukgeweer te gebruiken;
- om het luchtdrukgeweer te gebruiken buiten de gronden zijnde jachtvelden;
- om het luchtdrukgeweer te voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter of enig ander instrument om in de nacht te schieten;
- om afwijkende munitie te gebruiken die gepast is voor een luchtdrukgeweer;
- om het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang en binnen de bebouwde kom te gebruiken;
- om het luchtdrukgeweer te gebruiken binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht, of op terreinen die onmiddellijk aan die bebouwingscontour grenzen.

1.4. Locatie

De aanvraag is gedaan voor de gehele provincie Groningen, met inbegrip van de bebouwde kom en gronden niet zijnde een jachtveld. Specifiek zijn dit locaties zoals boerenerven en bedrijventerreinen en op overige plaatsen waar de volksgezondheid of gezondheid van aanwezig vee door verwilderde duiven in het geding kan raken.

2. Procedurele aspecten

2.1. Bevoegd gezag

Gelet op artikel 11.24 van het Bal zijn Gedeputeerde Staten van provincie Groningen bevoegd om op het verzoek tot het stellen van maatwerkvoorschriften te beslissen.

2.2. Maatwerkmogelijkheid

Op grond van artikel 11.31 Bal kan met een maatwerkvoorschrift worden afgeweken van de artikelen 11.76, 11.79 en 11.83 van het Bal.

2.3. Reguliere procedure

Een besluit op een aanvraag om een maatwerkvoorschrift wordt voorbereid met de reguliere procedure als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht.

2.4. Opdracht

Onder artikel 11.75 van het Bal is opgenomen dat een geweer ter uitvoering van de wet alleen gebruikt wordt voor het bestrijden van exoten of verwilderde dieren, als dat in opdracht van de Minister of gedeputeerde staten gebeurt. Aangezien dit besluit de bestrijding van verwilderde duiven betreft dient dit in opdracht te gebeuren. Deze opdracht is onlosmakelijk verbonden aan dit maatwerkbesluit. Zonder opdracht kan dit maatwerkbesluit niet gebruikt worden.

3. Beoordeling verzoek

3.1. Verwilderde duif

Een verwilderde duif stamt af van de rotsduif en komt vaak voor in stedelijke omgeving. Ze wordt ook wel stadsduif genoemd. Een verwilderde duif verschilt genotypisch van de rotsduif. Het gaat hierbij om nakomelingen van gedomesticeerde dieren die door de mens zijn geïntroduceerd en zich in de vrije natuur hebben weten te handhaven en voortplanten.

Verwilderde duiven kunnen overlast veroorzaken door het overbrengen van ziekten. Dit gevaar bestaat met name als mensen of hun voedingsmiddelen direct in aanraking komen met besmette vogels of besmette uitwerpselen. Schuren, boerenerven en andere bedrijventerreinen waar voedingsmiddelen opgeslagen en/of verwerkt worden, kunnen aantrekkelijke plaatsen vormen voor verwilderde duiven waardoor ze hier hun nesten gaan bouwen of foerageren in grote groepen. Dit kan daardoor een gevaar vormen voor de volksgezondheid. Daarnaast kan het een

risico vormen voor de gezondheid van werknemers, doordat opgedroogde uitwerpselen, veren en huidschilvers van duiven een allergische reactie (duivenmelkerslong) kunnen veroorzaken.

Daarnaast kunnen uitwerpselen overlast veroorzaken door aantasting van gebouwen of machines, doordat de ontlasting onder meer fosforzuur en zwavelzuur bevat. De hoge zuurgraad versnelt het verweringsproces van natuur- en baksteen, koper, lood, zink en verf.

Verwilderde duiven kunnen ook schade toebrengen aan gewassen. Dit besluit is echter niet bedoeld om schade aan gewassen tegen te gaan.

Een verwilderde duif geniet geen specifieke soortbescherming op grond van de Omgevingswet. Het betreffen geen soorten die op grond van de Europese Habitatrichtlijn zijn beschermd. Ook zijn het geen soorten die op grond van artikel 11.54 van het Bal, zijn aangewezen als 'andere soorten' waarvoor een vergunningplicht geldt. Dit betekent echter niet dat verwilderde duiven zondermeer gevangen en gedood mogen worden. Het Besluit activiteiten leefomgeving bevat verschillende (algemene) regels die van toepassing zijn op onbeschermd en verwilderde soorten. Onder meer geldt voor deze soorten altijd de plicht het onnodig lijden van dieren bij vangen of doden te voorkomen, zoals benoemd in artikel 11.28 van het Bal.

3.2. Alternatieven

Er zijn diverse methoden beschikbaar om overlast van verwilderde duif te verminderen. Dit zijn echter methoden die niet op korte termijn effectief zijn, het gewenste resultaat opleveren of toepasbaar zijn op boerenerven/in het bedrijfsleven, zoals het gebruik van duiventillen, reproductieeremmers, voedselreductie of knalapparaat.

Middelen die vaak gebruikt worden zijn onder andere:

- verjagen van duiven met akoestische en visuele signalen;
- het binnentreden van de schuur moeilijker maken door het afdichten met gaas;
- broeden/nestelen voorkomen met verweringsmiddelen;
- het zoveel mogelijk opruimen van het terrein en wegnemen van voedselbronnen.

Het is gebleken dat bovenstaande methodes niet leiden tot bevredigende reductie van de overlast. Duiven raken makkelijk gewend aan verjagingsmiddelen. Dit is ook gebleken uit eerdere overlastsituaties, waarbij duiven na verloop van tijd wennen aan het gebruik van verjagingsmiddelen. Daarnaast zijn schuren doorgaans dusdanig groot dat de duiven enkel opvliegen van draagbalk naar draagbalk van de ene kant van de schuur naar de andere kant. Aanvullend bestaat bij het verjagen het risico op het verplaatsen van het probleem naar andere (omliggende) adressen. Verjagingsmethoden leiden niet tot een structurele oplossing van het probleem. Ook het weren van de verwilderde duiven leidt niet tot het gewenste resultaat. Vanwege de onbereikbare locaties waar de verwilderde duiven zich schuilhouden en door de vele in- en uitvliegmogelijkheden zijn de verwilderde duiven moeilijk buiten te houden.

3.2.1. Duivenwering

Een preventieve maatregel om duivenoverlast te voorkomen betreft het aanbrengen van duivenwering. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan netten, gladde kunststofplankjes, of roestvrijstalen duivenpinnen. Ook kan een touw of draad op ca. 10 cm hoogte van lange horizontale delen worden gespannen om te voorkomen dat duiven kunnen neerstrijken. Hierbij

wegen wij ook het belang van arbeidsveiligheid mee. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met aantrekking van stof en brandgevaar. Doorgaans is het niet mogelijk om de overlast volledig weg te nemen door alleen duivenwering aan te brengen. Echter, om overlast in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen, achten wij het van belang dat het nestelen en/ of roesten van duiven waar mogelijk wordt ontmoedigd.

Het zoveel mogelijk beperken van voedselbronnen leidt eveneens niet tot het gewenste resultaat. Er zijn in de omgeving altijd wel voldoende alternatieve voedselbronnen voor de duivenpopulatie te vinden. Uit een studie van Haag (1984) is bekend dat duiven ten gevolge van vitamine- en mineralentekorten schade aan vegetaties in bijvoorbeeld parken kunnen veroorzaken. Zo kan voedselreductie ook negatieve bijeffecten opleveren.

3.2.2. Verjagen, vangen en loslaten

Er is een aantal verjaagmethoden die zowel visueel als akoestisch werken. Voorbeelden hiervan zijn vogelverschrikkers, vlaggen en linten, knalapparaat en schriklint. Deze middelen werken maar gedurende een korte periode voor gewenning optreedt. Daarnaast is in een aantal situaties bekend dat ondanks het toepassen van preventieve maatregelen toch schade is ontstaan en/of het probleem is blijven bestaan. Veelal wordt met het gebruik van verjaagmethoden het probleem lokaal aangepakt en bestaat er een groot risico dat de verwilderde duiven verjaagd worden en daardoor ook het probleem verplaatst. Afweermechanismen kunnen lokale overlast verhelpen, maar leiden niet tot een structurele oplossing van verwilderde duivenoverlast. Voor een structurele oplossing moet het worden gezien als een aanvulling op andere methoden zoals in combinatie met beperking van het voedselaanbod en andere maatregelen waardoor vrijgekomen plaatsen niet meer kunnen worden bezet. Daarnaast is het niet altijd wenselijk om dit soort middelen, zoals een knalapparaat en flitsmolens, in de bebouwde kom of op een werkplaats te gebruiken. Ook voor het vangen en elders loslaten geldt dit. Het betreffende individu probeert zo snel mogelijk terug te keren naar "huis".

3.2.3. Reproductieremmers

Het toedienen van reproductieremmers is effectief op lange termijn als ze herhaaldelijk worden toegediend. De dieren blijven een zekere mate van nestgedrag houden, waardoor vrijgekomen plaatsen niet door andere verwilderde duiven worden ingenomen. De effectiviteit is vooralsnog niet goed geëvalueerd in de praktijk, hoewel experimenten in steden effectief lijken te zijn. Onduidelijk is of toediening via voer effectief is en of er geen risico's aan verbonden zijn voor andere organismen. Op korte termijn is dit in deze situatie geen oplossing.

3.2.4. Voedselreductie

Ook bij voedselreductie heeft deze methodiek pas na meerdere jaren een effect op de populatie. Daarnaast leidt een sterke reductie van het voedselaanbod in steden op lange termijn tot afname van de verwilderde duivenpopulatie, maar leidt dit niet zondermeer tot een afname van de verwilderde duivenoverlast. Bij een verkleind voedselaanbod kan bovendien zijn dat de duiven voedselbronnen elders gaan opzoeken, waardoor een verplaatsing van de verwilderde duiven en de problemen kan optreden, bijvoorbeeld door verplaatsingen naar terrassen, snackbars en dergelijke. Door het minimaliseren van het voedselaanbod is het mogelijk dat er een verzwakte/zieke populatie verwilderde duiven ontstaat, die bovendien voor extra overlast kan zorgen. Uit een studie van Haag (1984) is bekend geworden dat duiven ten gevolge van vitamine en mineralen tekorten schade aan vegetaties in bijvoorbeeld parken veroorzaken.

3.2.5. Conclusie alternatieven

In deze situatie wordt met de gekozen methode de meest effectieve methode gebruikt om op korte termijn het gewenste resultaat te krijgen. Het beperken van de omvang van de populatie verwilderde duiven op korte termijn op de betreffende locatie(s) is dan ook noodzakelijk om belangrijke schade en overlast te voorkomen, waarbij gebruikmakend van het luchtdrukgeweer bestemd voor verwilderde duiven de meest effectieve wijze van bestrijding wordt gezien.

3.3. Onnodig lijden

Op grond van artikel 11.28 van het Bal geldt voor eenieder die een dier doodt of vangt, de verplichting om te voorkomen dat het dier onnodig lijdt. Dit geldt dus ook bij de bestrijding van verwilderde duiven en hiermee is rekening gehouden bij de beoordeling van de aanvraag om maatwerkvoorschriften.

Het in dit besluit genoemde middel, het luchtdrukgeweer, is voor het beperken van de populaties van verwilderde duiven een effectief middel dat bovendien ook vanuit dierenwelzijn te prefereren is boven meer dierovriendelijke methodes zoals klemmen, kooien en (chemische) bestrijdingsmiddelen. Bij bestrijding door middel van een luchtdrukgeweer wordt er met precisie geschoten zodat het dier op slag wordt gedood. Hierdoor wordt onnodig (langdurig) lijden beter voorkomen dan bij het gebruik van klemmen en chemische bestrijdingsmiddelen.

3.4. Belangrijke schade en volksgezondheid

Overlast door verwilderde duif is door de eeuwen heen een probleem geweest in tal van binnenlandse en buitenlandse steden. Overlast treedt met name op bij hoge dichtheden (>300-400 duiven per km²) van verwilderde duif in dichtbevolkte gebieden, zoals (oude) stadscentra. Oude gebouwen bieden hier veel broedgelegenheid. Door mensen wordt er bewust of onbewust veel voedsel achtergelaten, waardoor de populatie kan floreren. Er is in 2005 door Sovon in een rapport reeds de verwilderde duiven problematiek in de stad Groningen beschreven waaruit blijkt dat dit al een probleem is over meerdere jaren.

In deze situatie zijn meerdere belangen gediend, namelijk ter voorkoming van belangrijke schade en de volksgezondheid.

Eén verwilderde duif produceert per jaar gemiddeld 14 kg poep. Met name bij roestplekken en nesten vindt er een opeenhoping plaats van poep. Daarnaast kunnen verwilderde duiven gastheer zijn van allerlei parasieten zoals mijten, teken, vlooiën, vogelwandluizen, veerluizen e.d. en zijn duivennesten een walhalla voor motten, vliegen, kevers, mijten, zilversjies en stofluizen. Wetenschappelijk onderzoek wijst uit dat verwilderde duiven slechts een zeer beperkt risico vormen voor de gezondheid van burgers. Ziekten als paratyfus, tuberculose en papegaaizenziekte worden nauwelijks door duiven overgebracht, maar hun uitwerpselen, nesten en karkassen van gestorven vogels kunnen wel een potentieel risico vormen en hygiënerisico's met zich meebrengen. Deze kunnen namelijk besmet zijn met allerlei ziekteverwekkende bacteriën of parasieten zoals de vogelmijt. Ook mensen met een sterk verminderde weerstand lopen een verhoogd risico op een infectieziekte. Het risico van duiven voor de volksgezondheid is weliswaar klein te noemen, maar niet volledig uit te sluiten. Daarnaast kan dit een risico vormen voor het aanwezige vee.

Verder kan eventuele hinder van geluid afkomstig van duiven een invloed uitoefenen op het welbevinden van de mens. Het koeren van duiven kan als hinderlijk ervaren worden. Naast geluidsoverlast kan ook geurhinder een probleem vormen.

Naast het feit dat nesten van duiven de straten bevuild en verstoppingen kunnen veroorzaken van hemelwaterlozingen, tasten hun ammoniak houdende uitwerpselen steen- en andere gevelmaterialen aan van de gebouwen. Door opeenhoping van mest en nestmateriaal raken goten en regenpijpen verstopt, met lekkage en geurhinder als gevolg. Een opstapeling van mest kan ook vervuiling van bodem en water veroorzaken. Verwijderen van uitwerpselen op gebouwen is doorgaans een dure aangelegenheid.

Het beperken van de omvang van de populatie verwilderde duiven is dan ook noodzakelijk om belangrijke schade te voorkomen en in het kader van de gezondheid.

3.5. Begrenzing gebied bestrijding

De maatwerkvoorschriften voor de bestrijding van verwilderde duif zijn aangevraagd voor het gehele grondgebied van de provincie Groningen, met inbegrip van de bebouwde kom en aan die bebouwde kom grenzende terreinen op locaties waar de aanvrager, in opdracht van gebruiker of eigenaren van deze locaties, bestrijding moet plaatsvinden.

De maatwerkvoorschriften worden beperkt tot de plaatsen waar aanzienlijke overlast door verwilderde duiven valt te verwachten, namelijk boerenerven en bedrijventerreinen, stedelijk gebied en op overige plaatsen waar de volksgezondheid of gezondheid van aanwezig vee door verwilderde duiven in het geding kan raken.

3.6. Beoordeling per artikel

In de aanvraag worden maatwerkvoorschriften verzocht voor verschillende artikelen. Onderstaand wordt per artikel onderbouwd hoe en tot welk besluit wij gekomen zijn.

3.6.1. Gronden niet zijnde jachtvelden (art. 11.76, lid 1, Bal)

De regels in artikel 11.76, eerste lid van het Bal houden onder meer in dat het geweer ter uitvoering van de wet alleen wordt gebruikt op een jachtveld met een aaneengesloten oppervlakte van tenminste 40 hectare en afmetingen waarbinnen een cirkel met een straal van tenminste 150 meter kan worden beschreven. Bestrijding van verwilderde duiven vindt met name plaats op locaties die niet aan deze voorwaarden voldoen namelijk op en rondom boerenerven en bebouwde gebieden. De aanvrager verzoekt dan ook het geweer te mogen gebruiken op gronden die niet voldoen aan deze regels. Daarom is er een maatwerkvoorschrift aangevraagd voor dit onderdeel.

De eisen gesteld aan jachtveld dienen om ervoor te zorgen dat de jachthouder een groot genoeg gebied in beheer heeft om voor een redelijke wildstand te kunnen zorgen en om te smalle jachtvelden te voorkomen. Het behouden van een redelijke wildstand is voor de verwilderde duif niet relevant.

Gelet op bovenstaande achten wij het acceptabel om toestemming te verlenen om af te wijken van artikel 11.76, eerste lid van het Bal.

3.6.2. Gebruik luchtdrukgeweer (art. 11.79, lid 2, Bal)

Artikel 11.79, tweede lid van het Bal stelt eisen waar een geweer aan moet voldoen: een geweer heeft een gladde loop met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12 of een getrokken loop met een nominaal kaliber van ten minste .22 inch of 5,58 mm. De aanvrager wil gebruik maken van een luchtdrukgeweer. Een luchtdrukgeweer voldoet niet aan de betreffende eisen. Een maatwerkvoorschrift is hiervoor benodigd.

Een luchtdrukgeweer is voldoende nauwkeurig voor de bestrijding van verwilderde duiven. Een luchtdrukgeweer kan beter en stabielere worden afgestemd waardoor een meer correcte plaatsing van het schot mogelijk. Dit draagt bij draagt aan het voorkomen van onnodig lijden. In verband met de veiligheid stellen wij eisen aan het gebruik van het luchtdrukgeweer: het kaliber en de minimale energie bij het verlaten van de loopmond. De schotkracht van het luchtdrukgeweer dient minimaal 25 joule te bevatten. Hiermee is zeker dat het getroffen dier direct overlijdt en niet onnodig lijdt. Verder is het om redenen van veiligheid ongewenst om geweren te gebruiken met een schotkracht tot 80 joule. Dit is dan ook in de maatwerkvoorschriften opgenomen, zodat het risico op weerkaatsen van het afgevuurde projectiel bij een te hoge joule afdoende beperkt wordt. Dit betekent dat er een luchtdrukgeweer gebruikt dient te worden met een kaliber van tenminste .22 inch of 5.5 mm en ten hoogste .25 inch of 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule.

Bovendien is de uitvoerder in het bezit van omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteiten, verleend door de politie, waaruit blijkt dat de betreffende persoon weet hoe om te gaan met een geweer en geen gevaar voor zichzelf, de openbare orde of veiligheid vormt.

Gelet op bovenstaande achten wij het acceptabel om toestemming te verlenen om af te wijken van artikel 11.79, tweede lid van het Bal.

3.6.3. Demper en hulpmiddelen voor nachtelijk schieten (art. 11.79, lid 5, Bal)

Artikel 11.79 van het Bal stelt eisen aan het kaliber en de uitvoering van geweren. Een geweer is volgens het vijfde lid niet voorzien van een geluiddemper, een kunstmatige lichtbron, een voorziening om de prooi te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of enig ander instrument in de nacht te schieten. Ook zal bestrijding plaatsvinden op locaties waar vee en/of mensen aanwezig kunnen zijn. Om zo min mogelijk verstoring te veroorzaken, wil de aanvrager ook gebruik maken van een geluiddemper op het geweer.

Het gebruik van hulpmiddelen om in de nacht te kunnen schieten evenals het gebruik van een demper is beperkt in de wet. Deze beperkingen hebben als doel om de risico's voor de veiligheid voor de samenleving te minimaliseren.

Nachtelijk afschot heeft als voordeel dat de verwilderde duiven dan roesten en op bepaalde plekken stilzitten, veelal boven in de stallen/gebouwen. Door gebruik te maken van hulpmiddelen om bij beperkte zichtbaarheid het plaagdier goed in beeld te krijgen kan er met precisie geschoten worden. Hierdoor kan er efficiënt bestreden worden met een zo klein mogelijke kans op onnodig lijden voor het dier en zo min mogelijk risico voor de omgeving. Bovendien kan er door het gebruik van deze hulpmiddelen goed onderscheid gemaakt worden tussen het te bestrijden dier en andere mogelijk aanwezige dieren en mensen, waardoor veiligheid geborgd wordt. Daarbij beperkt het gebruik van een demper op het geweer verstoring die kan plaatsvinden door geluid. Verstoring en gevaar voor de omgeving worden door het gebruik van deze middelen zodoende zoveel mogelijk beperkt al dan niet voorkomen. Bovendien is de bestrijder in het bezit van

draagverlof, verleend door de politie, waaruit blijkt dat deze geen gevaar voor zichzelf, de openbare orde of veiligheid kan vormen.

Gelet op bovenstaande achten wij het acceptabel om toestemming te verlenen om af te wijken van artikel 11.79, vijfde lid van het Bal.

3.6.4. Afwijkende munitie (art. 11.79, lid 6, Bal)

Artikel 11.79, zesde lid, onder a en b van het Bal stelt eisen aan de te gebruiken munitie. Hieruit volgt dat de gebruikte munitie een kogelpatroon of hagelpatroon moet zijn. Deze munitie is niet geschikt voor een luchtdrukgeweer. Een luchtdrukgeweer maakt zodoende gebruik van afwijkende munitie. Daarom is ook een maatwerkvoorschrift voor artikel 11.79, zesde lid aangevraagd.

De regels gesteld aan munitie hebben als doel om het veilig gebruik en het juiste gebruik voor het beoogde doel te borgen. Voor de jacht zijn kalibers en joules vastgelegd voor bepaalde soorten om ervoor te zorgen dat het gebruik van de munitie in combinatie met het doel geen gevaar vormt voor de directe omgeving en dat onnodig lijden in het doel voorkomen wordt. Voor een luchtdrukgeweer met betrekking tot bestrijding van verwilderde soorten zijn dergelijke artikelen niet beschikbaar.

Voor hagelpatronen is in het Bal voorgeschreven dat deze geen metallisch lood mogen bevatten, gelet op de bescherming van het milieu. Bij het gebruik van hagel belandt een aanzienlijk deel van de afgevuurde kogeltjes in het milieu. Door de lagere trefkans en de schadelijkheid van lood voor het milieu, zijn er extra voorwaarden gesteld. Door de hoge trefkans bij het gebruik van een luchtdrukgeweer is loodvervuiling in het milieu geen significant risico. Het gebruik van loden munitie biedt juist voordelen voor de veiligheid, omdat loden kogels vervormen bij het treffen en zodoende geen risico vormen bij eventueel uittreden. Daarom wordt bij luchtdrukgeweren juist veel met loden munitie gewerkt. Wij achten het zodoende niet noodzakelijk om nadere eisen aan de munitie te stellen voor wat betreft de samenstelling gezien de hoge trefkans bij het gebruik van een luchtdrukwapen met hulpmiddelen om in de nacht te schieten.

Bij het gebruik van een luchtdrukgeweer ten behoeve van duivenbestrijding dient gebruik gemaakt te worden van munitie die geschikt is voor deze geweren en het beoogde doel, te weten het doden van verwilderde duiven. Vanuit het in de wet voorgeschreven verplichting om bij het vangen of doden van dieren te voorkomen dat dieren onnodig lijden, zien wij reden om nadere eisen te stellen aan het type kogel dat moet worden gebruikt voor het doden van verwilderde duiven. Dit betekent dat er een luchtdrukgeweer gebruikt dient te worden met een kaliber van tenminste .22 inch of 5,5 mm en ten hoogste .25 inch of 6,35 mm en een mondingsenergie van minimaal 25 joule en maximaal 80 joule.

Bij het verlenen van een maatwerkvoorschriften voor het gebruik van afwijkende munitie moet rekening gehouden worden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu, zoals bedoeld in artikel 11.79 van het Bal. Op basis van bovenstaande overwegingen wordt op meerdere vlakken rekening gehouden met de belangen veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu. Ook bij de keuze van de munitie wordt rekening gehouden met de betreffende belangen.

Gelet op bovenstaande achten wij het acceptabel om toestemming te verlenen om af te wijken van artikel 11.79, zesde lid, van het Bal.

3.6.5. Voor zonsopgang en na zonsondergang (art. 11.83, lid1a, Bal)

Artikel 11.83 van het Bal houdt een verbod in om het geweer op specifieke locaties of tijdstippen te gebruiken. Volgens artikel 11.83, eerste lid, onder a is het verboden om een geweer voor zonsopgang en na zonsondergang te gebruiken. Verwilderde duiven roesten in de nacht veelal gezamenlijk op één plek waardoor bestrijding met een luchtdrukgeweer na zonsondergang veelal het meest efficiënt kan plaatsvinden. De aanvrager zou de bestrijding daarom ook 's avonds en 's nachts willen kunnen uitvoeren. Zodoende is er een maatwerkvoorschrift aangevraagd voor artikel 11.83, eerste lid, onder a van het Bal.

Deze regels aan het gebruik van het geweer zijn gesteld om de veiligheid in de omgeving te kunnen borgen en om verstoring van mogelijk aanwezige rustende dieren zoveel mogelijk te beperken. De veiligheid komt door het in de nacht schieten in het geding doordat een doel niet goed onderscheiden kan worden en doordat er geen goed zicht is op de, in de omgeving, aanwezige dieren en mensen. De bestrijder gaat gebruik maken van hulpmiddelen om in de nacht te kunnen schieten en van een demper om verstoring te verminderen. Hierdoor kan de veiligheid van de omgeving en rust in de natuur geborgd worden.

Gelet op bovenstaande achten wij het acceptabel om toestemming te verlenen om af te wijken van artikel 11.83, eerste lid, onder a van het Bal.

3.6.6. Bebouwde kom (art. 11.83, lid1b, Bal)

Uit artikel 11.83, eerste lid, onder b volgt een verbod om het geweer te gebruiken binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht, of op terreinen die onmiddellijk aan die bebouwingscontour grenzen. De bestrijding zal met name plaatsvinden in gebieden waar overlast en gezondheidsrisico's aan de orde zijn voor vee en mensen, dit kan onder andere binnen de bebouwde kom zijn. Zodoende wil de aanvrager ook de mogelijkheid hebben om bestrijding binnen de bebouwde kom uit te voeren of (direct) daaraan grenzende terreinen. Daarom is ook voor dit artikel een maatwerkvoorschrift aangevraagd.

Deze regels zijn gesteld om de veiligheid in bevolkt en bebouwd gebied te kunnen borgen. Bij de bestrijding van verwilderde duiven wordt gebruik gemaakt van verschillende hulpmiddelen. Deze hulpmiddelen, zoals bijvoorbeeld een nachtzichtkijker, maken het mogelijk om het doel en eventueel andere aanwezige dieren en mensen, goed in het zicht te hebben bij weinig tot geen licht. Daarnaast zijn er beperkingen gesteld aan de kalibers en krachtig (joules) die gebruikt mogen worden. Risico's voor de veiligheid worden hierdoor beperkt. Bovendien is de bestrijder in het bezit van draagverlof, verleend door de korpschef van de politie, waaruit blijkt dat deze geen gevaar voor zichzelf, de openbare orde of veiligheid kan vormen. Omdat verwilderde duiven ook risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengen is het bestrijden van de soort zeker in bebouwde en bevolkte gebieden belangrijk om dit zoveel mogelijk te beperken.

Gelet op bovenstaande achten wij het acceptabel om toestemming te verlenen om af te wijken van artikel 11.83, eerste lid, onder b van het Bal.

4. Conclusie

In deze situatie is gezien voorgaande overwegingen:

- de noodzaak van de bestrijding verwilderde duiven;
- de beperkte mogelijkheden van bestrijding op grond van de algemene regels van het Bal;

Dossiernummer
Z-156586

Documentnummer
D-512682

- het ontbreken van alternatieven;
- de verplichting om onnodig lijden te voorkomen;
- de afweging van relevante belangen;
- de afwegingen per artikel waarvoor maatwerk is gevraagd;

en gelet op de natuurbescherming, het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid en het beschermen van het milieu,

concluderen wij dat de gevraagde maatwerkvoorschriften verleend kunnen worden.